

فهرست مطالب

| صفحه | عنوان |
|------|---|
| هشت | پیشگفتار |
| ۱ | فصل اول: ترکیب تجاری: مفاهیم، تعاریف، اصول و قواعد |
| ۱ | ۱-۱ مقدمه |
| ۱ | ۱-۲ تاریخچه ترکیب تجاری |
| ۲ | ۱-۳ سودآوری و راهبردهای رشد شرکت‌ها در ترکیب تجاری |
| ۲ | ۱-۴ ساختار ترکیب تجاری |
| ۴ | ۱-۵ انگیزه‌ها یا مزایای ترکیب تجاری |
| ۵ | ۱-۶ مفهوم ترکیب تجاری |
| ۵ | ۱-۷ روش‌های حسابداری ترکیب تجاری |
| ۷ | ۱-۸ مفاهیم رایج در ترکیب تجاری |
| ۸ | ۱-۹ ترکیب تجاری از نوع تحصیل |
| ۱۲ | ۱-۹-۱ تحصیل معکوس |
| ۱۵ | ۱-۱۰ ترکیب تجاری از نوع ادغام |
| ۲۳ | ۱-۱۱ ترکیب تجاری از نوع تلفیق |
| ۲۷ | ۱-۱۲ پرسش‌ها |
| ۲۷ | ۱-۱۳ تمرین‌ها |
| ۳۰ | ۱-۱۴ مسائل |
| ۳۳ | فصل دوم: ترازنامه تلفیقی در تاریخ تحصیل (روش تحصیل) |
| ۳۳ | ۲-۱ مقدمه |
| ۳۳ | ۲-۲ ماهیت صورت‌های مالی تلفیقی |
| ۳۴ | ۲-۳ فرایند تهیه صورت‌های مالی تلفیقی |
| ۳۵ | ۲-۳-۱ نکات قابل توجه در فرایند تهیه صورت‌های مالی تلفیقی |
| ۳۶ | ۲-۴ تهیه ترازنامه تلفیقی در تاریخ تحصیل |
| ۳۶ | ۲-۴-۱ تحصیل صددرصد سهام دارای حق رأی شرکت فرعی |
| ۴۹ | ۲-۴-۲ تحصیل کمتر از صددرصد سهام عادی شرکت فرعی |
| ۶۱ | ۲-۵ پرسش‌ها |
| ۶۱ | ۲-۶ تمرین‌ها |
| ۶۲ | ۲-۷ مسائل |
| ۶۵ | فصل سوم: صورت‌های مالی تلفیقی پس از تاریخ تحصیل (روش بهای تمام‌شده) |
| ۶۵ | ۳-۱ مقدمه |
| ۶۵ | ۳-۲ نگهداری حساب سرمایه‌گذاری به روش بهای تمام‌شده |

| صفحه | عنوان |
|------|---|
| ۶۶ | ۳-۳ تهیه صورت‌های مالی تلفیقی در اولین سال پس از تاریخ تحصیل |
| ۸۴ | ۳-۴ تهیه صورت‌های مالی تلفیقی در دومین سال پس از تاریخ تحصیل |
| ۹۰ | ۳-۵ تحصیل سهام شرکت فرعی طی دوره مالی به روش بهای تمام‌شده |
| ۹۵ | ۳-۶ صورت گردش وجوه نقد تلفیقی |
| ۹۶ | ۳-۷ صورت گردش وجوه نقد تلفیقی در دوره تحصیل |
| ۹۹ | ۳-۸ صورت حساب وجوه نقد تلفیقی در دوره‌های مالی پس از دوره تحصیل |
| ۱۰۲ | ۳-۹ روش ارزش منصفانه به عنوان یک روش جایگزین |
| ۱۰۴ | ۳-۱۰ پرسش‌ها |
| ۱۰۴ | ۳-۱۱ تمرین‌ها |
| ۱۰۸ | ۳-۱۲ مسائل |
| ۱۱۵ | ضمیمه فصل سوم: صورت‌های مالی تلفیقی پس از تاریخ تحصیل (روش ارزش ویژه) |
| ۱۴۴ | فصل چهارم: مبادلات درون گروهی: خرید و فروش کالا |
| ۱۴۴ | ۴-۱ مقدمه |
| ۱۴۵ | ۴-۲ فروش کالا از شرکت اصلی به فرعی |
| ۱۴۷ | ۴-۳ فروش کالا از شرکت فرعی به اصلی |
| ۱۵۸ | ۴-۴ ملاحظات خاص در مبادلات کالا بین شرکت‌های عضو گروه |
| ۱۵۹ | ۴-۵ فروش مواد اولیه بین شرکت‌های عضو گروه |
| ۱۵۹ | ۴-۶ فروش کالا بین شرکت‌های فرعی |
| ۱۵۹ | ۴-۷ پرسش‌ها |
| ۱۵۹ | ۴-۸ تمرین‌ها |
| ۱۶۲ | ۴-۹ مسائل |
| ۱۶۵ | ضمیمه فصل چهارم: مبادلات درون گروهی کالا (مثال جامع روش ارزش ویژه) |
| ۱۷۳ | فصل پنجم: مبادلات درون گروهی: خرید و فروش زمین |
| ۱۷۳ | ۵-۱ مقدمه |
| ۱۷۳ | ۵-۲ تأثیر سود/زیان مبادله زمین بر حقوق اکثریت و منافع فاقد کنترل |
| ۱۷۴ | ۵-۳ فروش زمین از شرکت اصلی به فرعی |
| ۱۸۴ | ۵-۴ فروش زمین از شرکت فرعی به اصلی |
| ۱۹۱ | ۵-۵ فروش تدریجی زمین به خارج از گروه |
| ۱۹۶ | ۵-۶ پرسش‌ها |
| ۱۹۶ | ۵-۷ تمرین‌ها |
| ۱۹۹ | ۵-۸ مسائل |
| ۲۰۳ | فصل ششم: مبادلات درون گروهی: دارایی‌های استهلاک‌پذیر |
| ۲۰۳ | ۶-۱ مقدمه |
| ۲۰۴ | ۶-۲ فروش دارایی استهلاک‌پذیر از شرکت اصلی به فرعی |
| ۲۱۳ | ۶-۳ فروش دارایی استهلاک‌پذیر از شرکت فرعی به اصلی |

| صفحه | عنوان |
|---|---|
| ۲۲۱ | ۶-۴ پرسش‌ها |
| ۲۲۲ | ۶-۵ تمرین‌ها |
| ۲۲۴ | ۶-۶ مسائل |
| فصل هفتم: مبادلات درون گروهی: اوراق بدهی | |
| ۲۲۶ | ۷-۱ مقدمه |
| ۲۲۶ | ۷-۲ مفاهیم اساسی حسابداری اوراق بدهی |
| ۲۲۷ | ۷-۳ خرید اوراق بدهی شرکت اصلی به وسیله شرکت فرعی |
| ۲۲۷ | ۷-۳-۱ خرید اوراق بدهی شرکت اصلی به وسیله شرکت فرعی به ارزش اسمی |
| ۲۳۰ | ۷-۳-۲ خرید اوراق بدهی شرکت اصلی به وسیله شرکت فرعی به بهایی بیش از ارزش دفتری آن‌ها |
| ۲۳۴ | ۷-۳-۳ خرید اوراق بدهی شرکت اصلی به وسیله شرکت فرعی به بهایی کمتر از ارزش دفتری |
| ۲۴۰ | ۷-۴ خرید اوراق بدهی شرکت فرعی به وسیله شرکت اصلی |
| ۲۴۵ | ۷-۵ پرسش‌ها |
| ۲۴۵ | ۷-۶ تمرین‌ها |
| ۲۴۸ | ۷-۷ مسائل |
| فصل هشتم: مسائل خاص در ترکیب تجاری | |
| ۲۵۳ | ۸-۱ مقدمه |
| ۲۵۳ | ۸-۲ شرکت فرعی با سهام ممتاز |
| ۲۵۳ | ۸-۲-۱ سرمایه‌گذاری سهام‌داران اقلیت در سهام ممتاز شرکت فرعی |
| ۲۵۶ | ۸-۲-۲ سرمایه‌گذاری شرکت اصلی در سهام ممتاز شرکت فرعی |
| ۲۶۰ | ۸-۲-۳ سهام ممتاز شرکت فرعی با مزایای ویژه |
| ۲۶۲ | ۸-۲-۴ سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت شرکت فرعی |
| ۲۶۳ | ۸-۳ ساختار پیچیده ترکیب تجاری |
| ۲۸۲ | ۸-۴ سرمایه‌گذاری متقابل |
| ۲۸۴ | ۸-۵ سود هر سهم تلفیقی |
| ۲۸۷ | ۸-۶ تغییر مالکیت شرکت اصلی در فرعی |
| ۲۸۸ | ۸-۷ تحصیل تدریجی، انتقال از روش بهای تمام‌شده به حالت کنترل |
| ۲۹۰ | ۸-۸ واگذاری تدریجی با حفظ حالت کنترل (روش بهای تمام‌شده) |
| ۲۹۱ | ۸-۹ واگذاری تدریجی با حفظ حالت کنترل (روش ارزش ویژه) |
| ۲۹۲ | ۸-۱۰ واگذاری تدریجی، انتقال از حالت کنترل به عدم کنترل |
| ۲۹۴ | ۸-۱۱ پرسش‌ها |
| ۲۹۴ | ۸-۱۲ تمرین‌ها |
| ۲۹۸ | ۸-۱۳ مسائل |
| ۳۰۰ | فهرست منابع |

پیشگفتار

توسعه مبادلات تجاری و پیشرفت‌های فناورانه به همراه جهانی‌سازی، فعالیت‌های اقتصادی و رقابت بنگاه‌ها را در عرضه محصولات و تأمین منابع مالی در بازارهای سرمایه دو چندان کرده است. تغییرات لحظه به لحظه فناورانه موجب شده است تا فعالیت‌های تجاری از پیچیدگی‌های خاصی برخوردار شوند. پیچیدگی فعالیت‌های تجاری نیازمند مفاهیم و رویه‌های پیچیده‌تر حسابداری است. ترکیب تجاری و روش‌های حسابداری آن یکی از این مفاهیم پیچیده است. این مفاهیم پیچیده در دانشگاه‌ها با عنوان درسی با نام حسابداری پیشرفته (۲) به دانشجویان دوره کارشناسی ارائه می‌شود. حسابداری ترکیب تجاری به دلیل برخی از مفاهیم و مفروضات انتزاعی حاکم بر آن غالباً برای بسیاری از دانشجویان از پیچیدگی خاص و در عین حال شیرینی برخوردار است.

کتاب حاضر، حاصل تجارب بیش از دو دهه تدریس «حسابداری پیشرفته (۲)» در دانشگاه‌هاست. در تألیف این کتاب سعی شده است تا مطالب به زبانی ساده بیان شود تا دانشجویان به سادگی مفروضات و مفاهیم ترکیب تجاری را درک نمایند. فصل‌های هشت‌گانه کتاب براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شماره ۳ و ۱۰ و همچنین استانداردهای حسابداری شماره ۱۸ و ۱۹ ایران تدوین شده است.

مباحث طرح شده در این کتاب شامل انواع و روش‌های ترکیب تجاری، تهیه ترازنامه زمان تحصیل، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی پس از تاریخ تحصیل به روش بهای تمام شده و روش ارزش ویژه، چگونگی پردازش مبادلات درون گروهی از قبیل مبادله کالا، زمین، دارایی‌های استهلاک‌پذیر، اوراق بدهی، تحصیل تدریجی، واگذاری تدریجی، کنترل مستقیم و غیر مستقیم و سود اولیه و تقلیل یافته تلفیقی هر سهم می‌باشد.

این مطالب به پیشنهاد گروه حسابداری سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی (سمت) و منطبق با سرفصل مصوب درس حسابداری پیشرفته (۲) در مقطع کارشناسی تدوین شده است.

یادآوری این نکته لازم است که مسئولیت هرگونه کاستی و نادرستی در متن کتاب متوجه اینجانبان می‌باشد. از این بابت از خوانندگان گرامی پوزش می‌طلبیم و منتظر رهنمودها، پیشنهادها و دیدگاه‌های سازنده شما هستیم.

همچنین، از همکاران محترم هیئت علمی و دانشجویان گرامی تقاضا داریم هرگونه اشکال یا پیشنهاد خود را به رایانامه ahmadi6097.m@gmail.com ارسال نمایند تا به یاری خداوند متعال در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار گیرد.

محمد رمضان احمدی

ساسان مهرانی